

Hoofdstuk 3

Hemel en paradijs – zijn dat dezelfde werkelijkheid?

Het woord *paradijs* roept onmiddellijk beelden op: rust, schoonheid, nabijheid van God. Maar de Bijbel gebruikt het woord uiterst **spaarzaam**.

Waarom verbindt Paulus het paradijs aan iets wat hij **zag**, maar niet mocht **uitspreken**?
Waarom staat de boom des levens niet in het verleden, maar in de toekomst?
En waarom wordt het paradijs verbonden aan overwinning?

Dit hoofdstuk onderzoekt of paradijs een **herinnering** is — of een **belofte**.

Hoofdstuk 3

Hemel en paradijs — zijn dat dezelfde werkelijkheid?

In het spraakgebruik worden *hemel* en *paradijs* vaak zonder onderscheid door elkaar gebruikt. Wie sterft, “gaat naar de hemel”, en dat wordt dan gelijkgesteld aan “het paradijs”.

Maar de Bijbel zelf is opvallend **terughoudend** met het woord *paradijs* — en juist dát maakt het interessant.

1. Een zeldzaam bijbels woord

Het woord *paradijs* komt in het Nieuwe Testament slechts **drie keer** voor:

- Lucas 23:43
- 2 Korintiërs 12:4
- Openbaring 2:7

Dat is opmerkelijk weinig, zeker gezien de grote rol die het begrip in de christelijke verbeelding speelt.

Het Griekse woord *paradeisos* is ontleend aan het Perzisch en betekent letterlijk: **een ommuurde tuin of park**.¹

Geen abstract hiernamaals,
maar een **afgebakende, concrete leefomgeving**.

2. Paulus en het paradijs

In 2 Korintiërs 12 beschrijft Paulus een uitzonderlijke ervaring:

*“Dat hij werd weggegrist tot in de derde hemel...
...werd weggegrist in het paradijs.”*

Het gebruikte werkwoord *harpazō* betekent: **plotseling wegrukken, weggrissen**.²
Het duidt niet op sterven, maar op een **tijdelijke, visionaire ervaring**.

Belangrijk is wat Paulus **niet** zegt:

- hij zegt niet dat hij daar woont
- hij zegt niet dat het de verblijfplaats van gestorvenen is
- hij zegt niet dat het de huidige toestand van gelovigen is

Integendeel: hij spreekt uiterst terughoudend en benadrukt dat hij er **niet over mag spreken**.

Dat past slecht bij het idee dat paradijs een algemene, huidige verblijfplaats van de doden zou zijn.

3. Het paradijs en de boom des levens

Openbaring 2:7 geeft een beslissende aanwijzing:

“De boom des levens, die in het paradijs van God is.”

Waar staat die boom concreet?

“Midden op haar straat en aan weerszijden van de rivier stond het geboomte des levens.”
(Openbaring 22:2)

Deze beschrijving hoort onmiskenbaar bij:

- de **nieuwe hemel en nieuwe aarde**
- het **nieuwe Jeruzalem**
- een **toekomstige situatie**, ná oordeel en herstel

Paradijs is hier geen onzichtbare hemeltoestand,
maar een **hernieuwde, fysieke werkelijkheid**.

4. Eden was niet het einddoel

Vaak wordt paradijs gelijkgesteld aan de hof van Eden.
Maar Eden was geen eindstation — het was een **beginfase**.

Genesis 2:15 zegt:

*“De HEER God plaatste de mens in de hof van Eden
om die te bewerken en te bewaren.”*

De gebruikte werkwoorden ‘*abad* (dienen) en *shamar* (bewaken) worden later gebruikt voor **tempeldienst**.³

De hof functioneert dus als een **oervorm van heilige ruimte**, niet als voltooide eindtoestand.

Adam moest groeien, leren, ontwikkelen.
Paradijs is daarom geen terugkeer naar Eden,
maar een **vervulling voorbij Eden**.

5. Paradijs ligt niet achter ons, maar vóór ons

Wanneer we alle teksten samen lezen, ontstaat een consistent beeld:

- Paradijs is niet het hiernamaals bij overlijden
- Paradijs is niet identiek aan “de hemel”
- Paradijs is verbonden met **herstel, opstanding en toekomst**

Dat verklaart ook waarom Jezus spreekt over:

“**Wie overwint**” (Openb. 2:7)

Overwinning veronderstelt proces, strijd en tijd — geen onmiddellijke beloning bij sterven.

6. Een noodzakelijke heroriëntatie

Als paradijs toekomstig is, dan betekent dat:

- de dood is geen toegangspoort tot paradijs
- hoop is niet ontsnapping, maar verwachting
- Gods doel ligt niet in wegvoeren, maar in **herstellen**

De Bijbel wijst niet omhoog om ons hier weg te halen,
maar vooruit — naar wat God **gaat doen**.

Samenvatting – Hoofdstuk 3

Hemel en paradijs — zijn dat dezelfde werkelijkheid?

- Het woord *paradijs* komt zeer beperkt voor in het Nieuwe Testament en duidt op een **concrete, herstelde werkelijkheid**.
- Paulus’ ervaring van het paradijs betreft een **weggerukt worden** (*harpazō*), geen permanente verblijfplaats.
- De **boom des levens** bevindt zich expliciet in de **toekomstige nieuwe hemel en nieuwe aarde**.
- Eden was geen einddoel, maar een **beginpunt**; paradijs ligt in de **toekomst**, niet in het verleden.

- Hemel en paradijs zijn verwant, maar **niet identiek**: de hemel is een gelaagde werkelijkheid, het paradijs behoort tot Gods herstelde schepping.

Kernconclusie:

Het paradijs is geen toestand na de dood, maar een **toekomstige realiteit**, verbonden met opstanding en vernieuwing.

Voetnoten Hoofdstuk 3

1. *paradeisos* — Strong G3857 (ommuurde tuin)
2. *harpazō* — Strong G726 (wegrukken, plotseling meenemen)
3. *'abad / shamar* — dienen & bewaren (Gen. 2:15)